

Tisztelt Képviselő-testület!

Pálháza Város Önkormányzata helyi bevételei közül az egyik legnagyobb tételt a közhatalmú bevételként jelentkező helyi adóbevételek teszik ki.

Az önkormányzat adó megállapítási joga arra terjed ki, hogy

- a helyi adókat, vagy azok valamelyikét bevezesse,
- a már bevezetett adót hatályon kívül helyezze, illetőleg módosítsa,
- az adó bevezetésének időpontját és tartalmát meghatározza, az adó mértékét – a törvényben meghatározott adómaximum figyelembevételével – a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez, valamint az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodva megállapítsa,
- a helyi adózókról szóló és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között az adózás részletes szabályait meghatározza.

Önkormányzatunk már az 1990-es évek végén élt helyi adó megállapítási jogával, hiszen ez akkor az ÖNHIKI (jelenleg: rendkívüli önkormányzati támogatás) illetve a kiegészítő támogatás folyósításának feltétele volt, jelenleg pedig gazdálkodásunk bevételi részének egyik legjelentősebb pillére.

Az első ízben megállapított helyi adó az iparüzési volt, melyet önkormányzatunk 1999. évben vezetett be, majd ezt követte 2007. évben az idegenforgalmi adó.

Az elmúlt 5 évben a 2014. és 2018. december 31. közötti időszakra eső helyi adóbevételünk és az adózók száma az alábbiak szerint alakult:

A./ Helyi adóbevételek alakulása

	Forint				
	2014	2015	2016	2017	2018
Helyi Iparüzési adó	32.564.487	38.046.327	29.769.070	33.947.129	39.767.197
Idegenforgalmi adó	99.800	111.600	150.800	191.800	214.600

B./ Helyi adózók számának alakulása

	2014	2015	2016	2017	2018
Helyi Iparüzési adó	137	154	153	147	149
Idegenforgalmi adó	7	7	11	6	11

Az önkormányzat adó megállapítási joga a **helyi adókról** szóló 1990. évi C. törvényben (a továbbiakban: Htv.) meghatározott adóalanyokra és adótárgyakra terjed ki.

A fenti törvény alkalmazásában adóalany:

- a magánszemély,
- a jogi személy, a jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, egyéb szervezet,
- a magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülése.

Adómentes valamennyi helyi adó alól a társadalmi szervezet, az alapítvány, a közszolgáltató szervezet, a köztisztviselő, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár és – kizárólag a helyi iparüzési adó vonatkozásában a közhasznú, kiemelkedően közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaság. A mentesség abban az adóévben illeti meg az adóalanyt, amelyet megelőző adóévben folytatott vállalkozási tevékenységéből származó jövedelme (nyeresége) után sem bel-, sem külföldön adófizetési kötelezettsége nem keletkezett.

A helyi adókon kívül adóhatóságként az alábbi beszedéseket végezzük:

A magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépkocsi, pótkocsi, valamint Magyarország területén közlekedő, külföldön nyilvántartott tehergépjármű után **gépjárműadó**t kell fizetni. A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (1) bekezdése szerint az adóztatási feladatokat a magánszemély adóalanyának a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény szerinti nyilvántartásba bejegyzett lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye, míg a nem magánszemély adóalanyának - ideértve az egyéni vállalkozót is - a hatósági nyilvántartás címadat-rovatába bejegyzett székhelye vagy telephelye szerint illetékes települési önkormányzati adóhatóság látja el.

I. Vagyoni típusú adók

1. Építményadó

. Pálháza Város közigazgatási területén jelenleg nincs bevezetve építményadó

2. Telekadó

Pálháza Város közigazgatási területén jelenleg nincs bevezetve telekadó.

II. Kommunális jellegű adók

Idegenforgalmi adó

Pálháza Város Önkormányzat illetékességi területén 18/2013. (XI. 25.) számú rendelet szabályozza az idegenforgalmi adót.

Idegenforgalmi adót az a Pálháza közigazgatási területén lakóhellyel illetve tartózkodási hellyel nem rendelkező magánszemély köteles fizetni, aki legalább egy vendégéjszakát eltölt az önkormányzat illetékességi területén.

Az adó alapja: a megkezdett vendégéjszakák száma.

Az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként: 200,- Ft.

Adómentes:

- a 18 éven aluli, illetve az önkormányzat döntése alapján, a 70 éven felüli magánszemély
- az egészségügyi illetve szociális intézményben ellátott magánszemély
- aki tanulás, munkavégzés céljából tartózkodik az önkormányzat illetékességi területén
- az üdülő tulajdonosa vagy bérlője
- az egyház tulajdonában lévő épületben, telken vendégéjszakát – kizárólag az egyház hitéleti tevékenységében való részvétel céljából – eltöltő egyházi személy.

A vendégéjszakánként és személyenként megállapított 200.-Ft idegenforgalmi adót az üzemeltető, a fenntartó szerv, a szállásadó illetőleg a közvetítésre jogosított szerv köteles beszedni és 15 napon belül az önkormányzati adóhatóságnak bejelenteni.

A beszedett idegenforgalmi adót a következő hónap 15-ig kell átutalni az önkormányzat idegenforgalmi adó számlájára.

A szállásadó köteles az idegenforgalmi adóval kapcsolatban nyilvántartást vezetni. (vendégekönyv)

Az elmúlt 5 évben az idegenforgalmi adó adatai a következőképpen alakultak:

	Forint				
	2014	2015	2016	2017	2018
Adózók száma	7	7	11	6	11
Bevétel	99.800	111.600	150.800	191.800	214.600
Hátralék előző évek	-	-	-	-	
Hátralék tárgyév	-	-	-	7.600	
Hátralék összesen	-	-	-	7.600	18.800

Jogszabályváltozás következtében megszűnt az előző évi, illetve tárgyévi hátralék megnevezés és helyette, a „költségvetési évben esedékes követelés” kerül bevezetésre.

III. Helyi iparüzési adó

Pálháza Város Önkormányzat illetékességi területén jelenleg a 17/2010. (XII. 14.) számú rendelet van hatályban a helyi iparüzési adóról.

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó. Állandó

jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 százaléka. Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóátalány naptári naponként 5. 000.- Ft.

Az iparüzési adót önadózással kell bevallani, az adóévet követő év május 31-ig. A vállalkozó az előlegfizetési időszakra – az egyes esedékességi időpontokra eső összeg feltüntetésével – adóelőleget köteles bejelenteni a bejelentkezéssel együtt az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványon, illetve minden más esetben a bevallás-benyújtással egyidejűleg bevallani.

Az elmúlt 5 évben a helyi iparüzési adó adatai a következőképpen alakultak:

	Forint				
	2014	2015	2016	2017	2018
Adózók száma	137	154	153	147	149
Bevétel	32.376.174	38.643.661	29.769.070	33.947.129	39.767.197
Hátralék előző évek	697.925	766.925	661.076	382.556	
Hátralék tárgyév	759.850	360.150	257.450	515.313	
Hátralék összesen	1.457.775	1.127.075	918.526	897.869	591.966

Az előző években felhalmozott hátralék összegét fokozatos intézkedésekkel igyekszünk csökkenteni.

A hátralék tartalmazza azoknak a cégeknek a tartozását is, akik felszámolás alatt állnak, ezek esetében a tartozás kivezetésére a felszámolási eljárás befejezése után van lehetőség.

A további hátralékok behajtására itt is végrehajtási eljárást kezdeményezünk.

V. Gépjárműadó

A gépjárműadó átengedett központi adó, melyet a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény szabályoz. Az adóbevétel 60%-át havonta át kell utalnunk a Magyar Államkincstárnak.

A magyar hatósági rendszámtáblával ellátott gépjármű, pótkocsi, valamint Magyarország területén közlekedő, külföldön nyilvántartott tehergépjármű után gépjárműadót kell fizetni. Az adó alanya az a személy, aki/amely a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény alapján vezetett járműnyilvántartásban az év első napján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepel. Amennyiben a hatósági nyilvántartás szerint egy gépjárműnek több tulajdonosa vagy több üzemben tartója van, akkor közülük az adó alanya az, akinek/amelynek a nevére a forgalmi engedélyt kiállították.

Év közben újonnan vagy újra forgalomba helyezett gépjármű utáni adó alanya az, aki/amely a forgalomba helyezés hónapjának utolsó napján a hatósági nyilvántartásban tulajdonosként szerepel.

Az adóalany halálát, illetve megszűnését követő év 1. napjától – feltéve, hogy a hatósági nyilvántartásban ekkor még mindig az elhunyt személy vagy a megszűnt szervezet szerepel tulajdonosként – azt a személyt kell az adó alanyának tekinteni, akit a halálesetet vagy megszűnést követően a hatósági nyilvántartásba elsőként tulajdonosként bejegyezték.

Amennyiben a gépjármű tulajdonjogában bekövetkezett változást az átruházó korábbi tulajdonos külön jogszabály alapján – de legkésőbb az átruházás évének utolsó napjától számított 15 napon belül – bejelentette, akkor a bejelentési kötelezettség megnyíltát (szerződés megkötésének időpontját) követő év első napjától nem minősül adóalany. Ha a tulajdon átruházás tárgya forgalomból kivont gépjármű és az átruházó a változást a külön jogszabály szerint bejelentette, akkor a gépjármű forgalomba való visszahelyezését követő hónap első napjától nem minősül adóalany.

Hivatkozott időpontoktól kezdve az átruházótól tulajdonjogot szerző felet kell az adó alanyának tekintetni, kivéve, ha a változást követő évtől, illetőleg hónaptól a hatósági nyilvántartásban harmadik személy szerepel tulajdonosként.

Az adókötelezettség a gépjármű forgalomba helyezését követő hónap 1. napján kezdődik.

Az adóalany körülményeiben, illetve a gépjárműben beállott olyan változást, amely az adókötelezettségre is kihatással van, e változásra okot adó körülmény bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától kell figyelembe venni.

Az adókötelezettség annak a hónapnak az utolsó napjával szűnik meg, amelyben a hatóság a gépjárművet bármely okból, a forgalomból kivonta.

Kérelemre szünetel az adófizetési kötelezettség, ha a gépjármű a rendőrhatalóság igazolása szerint jogellenesen került ki az adóalany birtokából. A szünetelés a jogellenes cselekmény bekövetkezését követő hónap első napjától annak a hónapnak az utolsó napjáig tart, amelyben a gépjármű az adóalany birtokába visszakerült. A szünetelés időszakára időarányosan eső adót nem kell megfizetni. Ha a gépjármű nem kerül vissza az adóalany birtokába, akkor a jogellenes állapot bekövetkezésének időpontját követő év utolsó napján az adóalany ezen gépjárműve utáni adókötelezettsége megszűnik.

Adó alapja:

- személyszállító gépjármű – kivéve autóbusz – hatósági nyilvántartás szerinti kW teljesítménye.
- Autóbusz, nyerges-vontató, lakó-pótkocsi saját tömege (önsúlya)
- Tehergépjármű esetén a saját súlya, növelve a raksúly 50 %-ával.

Személyszállító gépjármű adó mértéke:

- gyártási éve és az azt követő 3 naptári évben: 345.-Ft/kW
- gyártási évet követő 4-7. naptári évben: 300.-Ft/kW
- gyártási évet követő 8-11. naptári évben: 230.-Ft/kW
- gyártási évet követő 12-15. naptári évben: 185.-Ft/kW
- gyártási évet követő 16. naptári évtől: 140.-Ft/kW

Autóbusz, nyerges-vontató, lakó-pótkocsi, tehergépjármű esetén az adóalap minden megkezdett 100 kg-ja után :

- a) légrugós vagy azzal egyenértékű rugózási rendszerű nyerges vontató, tehergépjármű, autóbusz esetén: 850- Ft,
- b) az a) pont alá nem tartozó gépjárművek és pótkocsik esetén: 1.380- Ft.

Mentes az adó alól a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint a súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő személyt rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany **egy darab - 100 kW teljesítményt meg nem haladó,** nem a külön jogszabály szerinti személytaxi-szolgáltatásra és személygépkocsis személyszállító szolgáltatásra használt - **személygépkocsija után legfeljebb 13 000 forint/adóév erejéig.** Ha a mentességre jogosult adóalany adóalanyiséga és adókötelezettsége az adóévben több személygépkocsi után is fenn áll, akkor a mentesség kizárólag egy, a legkisebb teljesítményű személygépkocsi után jár.

Az elmúlt 5 évben a helyi gépjármű adó adatai a következőképpen alakultak:

	2014 (40%)	2015 (40%)	2016 (40%)	2017 (40%)	2018 (40%)
Adózók száma	386	387	389	393	410
Bevétel	3.596.385	3.558.447	3.337.499	3.368.106	3.727.373
Hátralék előző évek	380.798	162.518	149.578	135.438	
Hátralék tárgyév	394.792	197.461	79.804	420.735	
Hátralék összesen	775.590	359.979	229.382	556.173	268.672

A gépjárműadó hátralék összege a megtett intézkedések következtében megfeleződött.

VI. Szankciók**1. Késedelmi pótlék**

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. §-a szerint az adó késedelmes megfizetése esetén az esedékesség napjától késedelmi pótléket **kell** fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden megkezdett nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmi pótlék után késedelmi pótléket felszámítani nem lehet.

A kiszabott késedelmi pótlék mutatja, hogy az adózó összegéhez viszonyítva az adófizetés morál rosszabbodott, mely részben a gazdasági helyzettel is összefügg.

Késedelmi pótlék összegének alakulása 2014 és 2018 között:

	Forint				
	2014	2015	2016	2017	2018
Adózók száma	224	245	263	271	299
Bevétel	405.158	318.657	149.565	22.862	6.552
Hátralék előző évek	893.268	696.397	214.422	121.719	
Hátralék tárgyév	83.765	40.891	23.629	17.740	
Hátralék összesen	977.033	737.288	238.051	139.531	122.335

2. Mulasztási bírság

Az adózás rendjéről szóló törvény 172. §-a alapján a magánszemély adózó 200 ezer forintig, más adózó 500 ezer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújtható, ha bejelentési -(bejelentkezési, változás-bejelentési)-, adatszolgáltatási kötelezettségének késedelmesen, hibásan, valótlan adattartalommal vagy hiányosan teljesíti.

Mulasztási bírság kiszabására az elmúlt 5 évben nem került sor.

Az adóbevételek alakulását az alábbi táblázat tartalmazza 2014 és 2018 között:

	Forint				
	2014	2015	2016	2017	2018
Idegenforgalmi adó	99.800	111.600	150.800	191.800	214.600
Iparüzési adó	32.376.174	38.046.327	29.769.070	33.947.129	3.992.863
Talajterhelési díj	10.559	11.999	0	0	0
Gépjármű adó	3.596.385	3.558.447	3.337.499	3.368.106	3.727.373
Késedelmi pótlék	405.158	318.657	149.565	22.862	6.552
Bírság	-	-	-	-	-
Összesen	36.488.076	42.047.030	33.406.934	37.529.897	43.878.388

A 2018. évben a kintlévőségek (2.497.522 Ft) behajtása érdekében fogantatosított intézkedések eredménye:

	Összeg (Ft)	Intézkedés (db)
Gépjárműadó inkasszó	181.758	3
Gépjármű adó letiltás munkabérre	0	0
Iparüzési adó inkasszó	1.925.002	10
Iparüzési adó letiltás munkabérre	-	-
Idegen bevételek	-	-
Pótlék inkasszó	3.014	2
Pótlék letiltás munkabérre	0	0
Összesen	2.109.774	4

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előzőekben leírtakból és a számadatokból is látható, hogy az adóigazgatással foglalkozó munkatárs sok és sokrétű feladatot lát el. Adóhatósági ügyek nyilvántartásával, ellenőrzésével, könyvelésével valamint határozatok döntésre történő előkészítésével egy fő foglalkozik.

A ritkán előforduló panaszok nem a dolgozó munkájával kapcsolatosak, hanem az adófizetéssel függnek össze. Gyakran nem értik meg az adózók, hogy miért kell fizetniük adót - utalnék itt elsősorban a gépjárműadóra - melyet akkor is ki kell fizetni, ha az adózó nem használja gépjárművét.

Az adóbevételek költségvetési bevételünk jelentős részét teszik ki, így nem mehetünk el szó nélkül a hátralékok behajtása során teendő intézkedések mellett. Tovább kell fokozni a kintlévőségek behajtását, gyakoribbá kell tenni az inkasszó benyújtását, az ingatlanra való ráterhelést.

Sajnos a NAV által történő hátralék behajtás akadozik, eddig egyetlen esetben sem történt meg a NAV részéről a behajtás.

Adóhatósági tevékenységünk végzése során maximális figyelmet fordítunk a jogszabályok betartására, de arra is, hogy minden egyes vállalkozó problémás ügyfelével is foglalkozzunk.

Az átmenetileg fizetéseképtelen vagy pénzügyileg megszorult ügyfeleket tájékoztatjuk a részletfizetési lehetőségekről, valamint arról, hogy ha időben fordulnak az adóhatósághoz, időben adják be kérelmeiket, nem merül fel mulasztási bírság és késedelmi pótlék sem.

Pálháza, 2019. január 10.

Csató Szabolcs
jegyző

